

se om ransagning af de i § 409, stk. 1, nr. 2, nævnte genstande og lokaliteter hos mistænkte. Ransagning kan således besluttes af politiet med hensyn til en mistænks uafåste taske eller kuffert, bil, have mv.

For så vidt angår ransagning af de i § 409, stk. 1, nr. 1, nævnte genstande og lokaliteter over for mistænkte samt ransagning over for ikke mistænkte, kræves der ifølge *stk. 2, 1. pkt.*, som hovedregel rettens beslutning. Beslutningen skal begrundes og kan til enhver tid omgøres, jf. *2. og 3. pkt.*

Stk. 3, 1. pkt., indeholder en regel om de tilfælde, hvor formålet ville forspildes ved at afvente rettens beslutning (»periculum in mora«). Reglen giver politiet adgang til at træffe en foreløbig beslutning om ransagning i disse tilfælde. Efter *2. pkt.* har den, mod hvis husrum, lokaliteter eller genstande ransagningen retter sig, ret til at få sagen forelagt retten. Politiet skal underrette den pågældende herom, jf. § 414, stk. 2 og 4. I givet fald skal politiet snarest og senest inden 3 x 24 timer forelægge sagen for retten, der ved beslutning afgør, om indgrebet kan godkendes. I Danmark er fristen 24 timer, men Grønlands særlige geografiske forhold mv. tilsiger, at fristen i Grønland fastsættes til 3 x 24 timer. Sagen skal blot være forelagt for retten inden udløbet af 3 x 24-timer. Retten behøver ikke træffe afgørelse i sagen inden for denne frist.

Efter *stk. 4* skal der være givet den, mod hvem indgrebet efter *stk. 3* retter sig, adgang til at udtale sig, inden retten træffer afgørelse om, hvorvidt indgrebet kan godkendes. Udtalelsen kan, hvis den pågældende ønsker det, afgives til politirapport, der videregives til retten. Det foreslås samtidig, at § 344, stk. 2 og 3, skal finde tilsvarende anvendelse. Efter disse bestemmelser kan retten efter anmodning bestemme, at der ikke skal gives underretning om, at der afholdes et retsmøde, eller at den pågældende skal være udelukket fra at overvære et retsmøde helt eller delvis, hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring undtagelsesvis gør det nødvendigt.

Stk. 5 indeholder en bestemmelse om betydningen af, at en mistænkt giver samtykke til ransagning. Hvis der gives samtykke, betyder det, at kompetencen til at træffe bestemmelse om indgrebet overføres til politiet. Samtykke medfører derimod ikke, at de øvrige regler i §§ 409-416, herunder kravene til kriminaliteten, mistankens styrke og indikationen, kan fraviges. Politiet vil således ikke kunne ransage, medmindre betingelserne i § 410, stk. 1 og 2, er opfyldt, selv om der gives samtykke. Samtykket skal være skriftligt.

Bestemmelsen i *stk. 6* er indsat for at give politiet adgang til at ransage gerningssteder, hvor det ikke er

praktisk muligt forinden at få samtykke fra den ikke mistænkte, der har rådighed over lokaliteten eller genstanden. Reglen har især betydning, hvor der konstateres indbrud i huse eller lejligheder, hvis indehavere er bortrejst, eller i ubeboede sommerhuse. Underretning om en ransagning foretaget i medfør af denne regel skal snarest gives den, der har rådighed over lokaliteten eller genstanden, men sagen skal ikke forelægges for retten. Der er dog adgang til at indbringe en sådan ransagning for retten i medfør af retsplejelovens § 341.

Proportionalitetskrav

Til § 413

Bestemmelsen er i forhold til den gældende retsplejelov ny og svarer til den danske retsplejelovs § 797. Bestemmelsen foreslås udformet i overensstemmelse med § 389 om indgreb i meddelelshemmeligheden og § 406 om legemsindgreb.

Kriteriet »sagens betydning« er dog erstattet af kriteriet »sagens karakter og grovhed«, da denne beskrivelse af kriteriet efter grønlandske forhold findes at være både mere sigende og mere præcis. Ransagning må – i overensstemmelse med det almindelige kriminalprocessuelle proportionalitetsprincip – ikke foretages, hvis den efter sit formål, sagens karakter og grovhed og den krænkelse og ulempe, som ransagningen må antages at forvolde den eller de ramte personer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Ved afvejningen skal der også lægges vægt på, om ransagningen er forbundet med ødelæggelse eller beskadigelse af ting, idet indgrebet i så fald er særligt føleligt.

Gennemførelse af ransagningen

Til § 414

Bestemmelsen i § 414 indeholder regler om politiets fremgangsmåde ved gennemførelsen af ransagninger. Bestemmelsen er udbygning af den gældende retsplejelovs kapitel 5, §§ 10, stk. 2, og 12, og svarer til den danske retsplejelovs § 798.

Stk. 1 indeholder en almindelige grundsætning om skånsomhed, som antages at gælde for alle kriminalprocessuelle tvangsindgreb. Ransagning skal så vidt muligt foretages uden at forårsage ødelæggelse og beskadigelse og uden at vække unødigt opsigt. Heraf følger bl.a., at politiet, inden ransagningen iværksættes, skal opfordre den, der eventuelt træffes til stede, til at åbne låste døre, genstande mv. samt til at udlevere eftersøgte genstande.